

"Ennen tapasin sanoa että missään ei ole niin kivaa kuin kaupassa, mutta nyt täytyy sanoa, että kyllä koulussa on melkein yhtä kivaa", entinen kyläkauppias Pasi Pirinen väläyttää.

Teksti ja kuvat:
Leena Herlevi-Valtonen

■ Pasilan ovella on ruuhkaa. Pari kaverusta on tullut hakemaan koripalloon lisää ilmaa. Oman vuoroaan odottaa yksinkäinen poika.

– No se vain jotenkin lensi sinne katolle, poika vastaa kouluisäntä Pasi Pirisen kysyvään katseeseen. Pasi sulkee konttorinsa oven ja hakee talon perältä tikapuut. Kenkä palautuu omistajalleen. Pihassa Pasi jää hetkeksi lasten kanssa juttelemaan, kunnes puhe-

lin soi ja uusi tehtävä pakottaa liikkeelle.

Pasi Pirinen tuntee nimeltä kaikki Huutjärven yhtenäiskoulun 500 oppilasta. Ja kaikki oppilaat tuntevat Pasin. Hän on useimmiten ensimmäinen aikuinen, jonka lapset kouluun tullessaan kohtaavat.

– Aamuseitsemältä kierrän koulun ympäristön ja katson että kaikki on kunnossa. Jos jotain on rikottu, se ehditään korjata vielä ennen koulun alkua. Turvallisuuden tunteen kannalta on tärkeää, että ympäristö on siisti ja paikat eh-

Valvontakamera ei korvaa ihmistä

Kouluisäntä Pasi Pirinen tuntee nimeltä kaikki koulun 500 oppilasta.

Vanhempainyhdistyksen puheenjohtaja Sari Leppänen on kiitollinen kouluisännän läsnäolosta lasten kouluarjessa. "Pasi edustaa pehmeitä arvoja ja uskaltaa olla aikuinen", Sari sanoo.

jät, Pasi kertoo. Tarkistuskierroksen jälkeen kouluisäntä jää odottelemaan oppilaita. Joka aamu hän vaihtaa kuulumisia niin monen kanssa, kuin suinkin ehtii.

Kamera ei pelasta ketään

Pasi ruokailee päivittäin yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Aterian äärellä vaihdetaan kuulumisia, joskus huolenaiheitakin. Tänäaun lounaalle lähtö kuitenkin keskeytyy. Yksi oppilas on kateissa. Pasi hakee ensin valvontakameran avulla lasta käytäviltä, sokkeloista ja sisäänkäyntien lähetyviltä. Kuvien katselu ei tuota toivotua tulosta ja Pasi jalkautuu käytäville. Hetkessä pikkukarkulainen löytyy, paikasta jonne Pasi arvelikin lapsukaisen piiloutuneen. Koulussa on 7400 neliötä, jotka Pasi tuntee kuin omat taskunsa.

– Koulussamme on nyt 24 valvontakameraa, ja lisää on tulossa. – Kameroista on apua silloin, kun pitää purkaa ja selvittää tilanteita jälkeinpäin. Eilen löysimme kameratallenteiden avulla tilapäisesti kadonneen polkupyörän. Henki-

lökohtaisesti olen sitä mieltä, että kamera ei pelasta ketään, Pasi muistuttaa. – Meidän pitää välittää ja olla kiinnostuneita toinen toisistamme. Silmiä ei saa ummistaa.

Monipuolinen työ kannustaa

Pirinen lukee otteen Huutjärven koulun kouluisännälle kirjatusta toimenkuvasta: "Kouluisännältä vaaditaan kokonaisnäkemystä koulu- maailmasta ja kokemusta kasvatustehtävistä. Hän toimii opettajien ja koko henkilökunnan kanssa yhteistyössä oppilaiden hyvinvoinnin turvaamiseksi."

– Se on se ykkösjuuttu, oppilaita varten täällä ollaan, Pasi Pirinen korostaa. Kaikki ajattelu pitää lähteä lasten kautta. Tehtäväni on luoda hyvä ja turvallista ilmapiiriä, hän kiteyttää.

Toimenkuvassa on myös edellytetty, että kouluisäntä on palveluhenkinen ja valmis tekemään monenlaisia työtehtäviä. Huutjärven koulussa isäntä muun muassa avustaa

tapahtumien järjestämisessä, vastaanottaa ja opastaa vieraita ja toimii kouluavustajana. Koulutarvikkeet, oppikirjat ja koulun kalusto kulkevat usein Pasiin avustuksella luokkiin. Kouluisäntä ei siis ole sama asia kuin esimerkiksi kiinteistönhoitaja, vaikka toimenkuvaa erilaisia kunnossapitotöitä kuuluu.

– Toimenkuvani on niin laaja ja monipuolinen, että minun ei tarvitse juuri mistään työtehtävästä kieltäytyä. On minulla kiinteistönhoitajan liivi päällä, mutta tämä on vain hämäystä, Pasi vitsailee. Liivin taskusta löytyy taskulamppu, mitta, puhelin, kalenterit ja kynä. Ja naurettavan kokoinen ruuvimeisseli.

Myös löytötavarat kulkevat Pasiin kautta. Lukkojen takaa löytyy kasoittain avaimia, kännyköitä ja kelloja, jopa silmälasia ja hiustenkuivaajaa. Pasi ynnää, että palauttamalla kadonneita aarteita omistajilleen, hän on äkkiä tienannut ison osan palkastaan, kun tavarain arvo lasketaan yhteen.

Tärkeä kumppani vanhemmille

Huutjärven kouluun johtavan metsäpolun varrelle oli kehitetty nuorten salainen tupakointipaikka. Pienimmät koululaiset pelkäsivät kulkea kouluun, vanhemmat olivat

huolissaan. Pasi puuttui tilanteeseen.

– Enkä minä muuta tehnyt, kun menin paikalle juttelemaan nuorille ja kerroin että pienet eivät uskalla tulla kouluun, kun olette täällä tupakalla. Eivät nuoret pienemmille koulukavereilleen pahaa tahtoneet, eivät vain tulleet ajatelleeksi asiaa pienten kannalta, Pasi toteaa. – Huumorilla ja hyvällä tahdolla selviää monesta.

Pasi on paljasjalkainen Pyhtäläinen ja tuntee entisenä kyläkauppiaina valtaosan kylän asukkaista, myös monet koulu- laisten vanhemmat. Raja työn ja vapaa-ajan välillä on häilyvä, sillä toisinaan Pasi selvittää iltaisin ja viikonloppuisin koulun alueella ilmeneviä järjestyshäiriöitä.

– Pasi edustaa pehmeitä arvoja ja uskaltaa olla aikuinen, kiittää koulun vanhempainyhdistyksen puheenjohtaja Sari Leppänen.

– Tämä on meidän kaikkien yhteinen ympäristö ja meidän aikuisten on pidettävä siitä yhdessä huolta. Ei sillä ole merkitystä ketä edustan, tai mistä palkkani noston, Sari pohtii, ja kertoo että kritiikkiäkin vapaa-ajalle ulottuva puuttuminen on saanut osakseen.

– Meidän on uskallettava lähteä pois omista hiekkalaitikoistamme ja oppia toimimaan yhdessä, Sari kannustaa.

"Kouluisäntä toimii opettajien ja koko henkilökunnan kanssa yhteistyössä oppilaiden hyvinvoinnin turvaamiseksi."